

En ze leefden nog lang en gelukkig....toch?

De Romantische Komedie in Nederland

Naam: Iris Jansen

Studentnummer:3663906

Vak: BA Eindwerkstuk

Docent: Clara Pafort – Overduin

Thema: Nederlandse Film- en Bioscoopgeschiedenis

Blok: 1

Jaar:3

Datum: 4-11-2012

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
Hoofdstuk 1: Filmgenre.....	6
Wat is genre?	6
Het definiëren van een genre	7
Hoofdstuk 2: De Hollywood Romantische Komedie.....	11
Het genre romantische komedie	11
Hoe wordt het genre romantische komedie gedefinieerd?	14
Analyse.....	17
PHILEINE ZEGT SORRY.....	17
LIEVER VERLIEFD	17
ELLIS IN GLAMOURLAND	18
’N BEETJE VERLIEFD	18
ALLES IS LIEFDE	18
ALS JE VERLIEFD WORDT	19
Analyseresultaten	20
Conclusie.....	23
Bronnenlijst.....	25
Bijlagen.....	27
Samenvatting PHILEINE ZEGT SORRY.....	27
Samenvatting LIEVER VERLIEFD	28
Samenvatting ELLIS IN GLAMOURLAND	29
Samenvatting ’N BEETJE VERLIEFD	30
Samenvatting ALLES IS LIEFDE	31
Samenvatting ALS JE VERLIEFD WORDT	33

Inleiding

“Liefde is als Sinterklaas, je moet er in geloven, anders wordt het niks.”¹

Dit is een quote uit de tot nu toe meest succesvolle romantische komedie die in Nederland geproduceerd is; ALLES IS LIEFDE. Over de romantische komedie als genre in Nederland is binnen de filmwetenschap niets geschreven. Daarnaast is het zo dat er in Nederland weinig romantische komedies geproduceerd worden. De Nederlandse romantische komedies die uitkwamen waren vaak geen uitzonderlijke successen. ALLES IS LIEFDE (2007) was echter een ander verhaal. Door gebruik te maken van iets typisch Nederlands zoals het Sinterklaas feest, en de benadering te volgen van de succesvolle Britse film LOVE ACTUALLY van het combineren van verschillende verhaallijnen en het gebruik van een sterrencast, was deze film een groot succes in Nederland.² Eind 2012 komt er een tweede film uit van de makers van ALLES IS LIEFDE, gemaakt volgens hetzelfde model, en ook over een derde film wordt al gespeculeerd.³ Daarnaast zullen er in 2013 zeker drie romantische komedies verschijnen die gebruik zullen maken van deze ‘LOVE ACTUALLY aanpak’, waar op dit moment ook in Hollywood veel gebruik van wordt gemaakt.⁴

Er wordt sinds de verschijning van ALLES IS LIEFDE in 2007 steeds meer gebruik gemaakt van een sterrencast bij romantische komedies. Rollen worden ingevuld door bijvoorbeeld Carice van Houten, Simone Kleinsma, Anna Drijver en Barry Atsma.⁵ Wellicht dat de keuze voor deze acteurs en de ‘LOVE ACTUALLY aanpak’ van het verweven van verschillende verhaallijnen bijdraagt aan de stijgende populariteit van het genre die op dit moment te zien is. Wie weet geeft de toenemende populariteit van de romantische komedie binnen de Nederlandse filmindustrie de Nederlandse

¹ *Alles is Liefde*, DVD, geregisseerd door Joram Lürsen, Fu Works, 2007.

² Caudia van Zanten, “Alles is Liefde trekt miljoen bezoekers,” [2007] *Elsevier.nl* – 4-11-2012 <http://www.elsevier.nl/web/10149647/Nieuws/Cultuur-Televisie/Alles-is-Liefde-trekt-miljoen-bezoekers.htm>.

³ BuzzE, “Makers Alles is Familie willen derde film,” [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012 <http://www.nu.nl/film/2938267/makers-alles-familie-willen-derde-film.html>

⁴ Chris Helt, “Barry Atsma en Daan Schuurmans in romantische komedie,” [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012 <http://www.nu.nl/film/2937759/barry-atsma-en-daan-schuurmans-in-romantische-komedie.html>; Edo van der Groot, “Verliefd op Ibiza imponeert met Cast,” [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012 <http://www.nu.nl/film/2795297/verliefd-ibiza-imponeert-met-cast.html>; Novum, “Anna Drijver in Smoorverliefd,” [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012 <http://www.nu.nl/film/2918386/anna-drijver-in-smoorverliefd.html>

⁵ Ibidem; Zie films zoals HE’S JUST NOT THAT IN TO YOU, NEW YEARS EVE en WHAT TO EXPECT WHEN YOU’RE EXPECTING.

filmwetenschappers aanleiding om zich ook eens in dit genre te verdiepen. Dit onderzoek ambieert hier een bijdrage aan te leveren door te onderzoeken of de Nederlandse romantische komedie past binnen de genrebeschrijving van de romantische komedie zoals deze is beschreven in de literatuur over de Hollywood romantische komedie.

In tegenstelling tot in Nederland is er in Amerika namelijk wel geschreven over de romantische komedie. De vraag is echter of de Nederlandse romantische komedie zich conformeert naar het Amerikaanse beeld van het genre, en de literatuur over de Hollywood romantische komedie dus bruikbaar is voor het analyseren van het Nederlandse genre. Met dit onderzoek zou een start gemaakt kunnen worden met het onderzoek naar de Nederlandse romantische komedie. Ook zou dit onderzoek een bijdrage kunnen leveren aan de genretheorie, door te onderzoeken of genre werkelijk zo universeel is als wordt aangenomen. Daarnaast kan dit onderzoek bijdragen aan de kennis over de veramerikanisering.

Al in de jaren negentig van de vorige eeuw spraken de kranten over de angst voor de veramerikanisering van Nederland.⁶ De invloed van Amerika op onze maatschappij en cultuur zou steeds groter worden.⁷ Maar is dit ook werkelijk terug te zien in Nederlands culturele producten zoals de Nederlandse film, of volgen de Nederlandse films een geheel eigen patroon?

Past de Nederlandse romantische komedie binnen het genre romantische komedie zoals deze beschreven wordt in de literatuur over de Hollywood romantische komedie? Dat is de vraag waar dit onderzoek zich op zal richten. Om deze vraag te kunnen beantwoorden zal eerst duidelijk moeten worden wat een genre precies inhoudt, welke benaderingen er dominant zijn geweest binnen de genretheorie en hoe een genre gedefinieerd kan worden. Dit wordt besproken in hoofdstuk 1 aan de hand van het boek *Cinema Genre* van Raphaëlla Moine en de tekst "A Semantic/Syntactic Approach to Film Genre" van Rick Altman. Vervolgens zal in hoofdstuk 2 worden besproken wat het genre romantische komedie precies inhoudt volgens de literatuur over de Hollywood romantische komedie. Dit zal worden beschreven aan de hand van de boeken *Romantic Comedy: Boy Meets Girl Meets Genre* van Tamar Jeffers McDonald, *Romantic Comedy* van Clair Mortimer en *The Hollywood Romantic Comedy* :

⁶ Toine van Corven, "Angst voor Veramerikanisering," [1999] *Trouw.nl* – 22-10-2012 <http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2694702/1999/09/27/Angst-voor-veramerikanisering.dhtml>.

⁷ Maarten Huygen, "De Amerikanisering begint nu pas goed," [1997] *NRC.nl* – 22-20-2012 <http://retro.nrc.nl/W2/Lab/Marshallplan/amerikanisering.html>.

Conventions, History and Controversies van Leger Grindon. Ook zal hier worden ingegaan op de specifieke kenmerken van de romantische komedie. Vervolgens zal er in hoofdstuk 3 een analyse worden gepresenteerd van zes Nederlandse romantische komedies: PHILEINE ZEGT SORRY (2003) van regisseur Robert Jan Westdijk, LIEVER VERLIEFD (2003) van regisseur Pim van Hove, ELLIS IN GLAMOURLAND (2004) van regisseur Pieter Kramer, 'N BEETJE VERLIEFD (2006) van regisseur Martin Koolhoven, ALLES IS LIEFDE (2007) van regisseur Joram Lürsen en ALS JE VERLIEFD WORDT (2012) van regisseur Hans Scheepmaker. Dit zijn vrijwel de enige films binnen dit genre die de afgelopen tien jaar in Nederland zijn geproduceerd. Bij deze analyse zal gekeken worden of de kenmerken van de romantische komedie volgens de literatuur over de Hollywood romantische komedie ook terug te zien zijn in deze Nederlandse films. Vanuit deze analyse en de bestudering van de theorie zal de conclusie worden getrokken of de Nederlandse romantische komedie wel of niet binnen het genre van de romantische komedie past zoals deze in de literatuur over de Hollywood romantische komedie wordt beschreven.

Hoofdstuk 1: Filmgenre

Door het gebruik van humor wordt het belang van de romantische komedie onderschat, en wordt de impact van het genre over het hoofd gezien, zo stelt Leger Grindon in zijn boek *The Hollywood Romantic Comedy*.⁸ Het genre wordt regelmatig beschreven als minderwaardig.⁹ De romantische komedie is echter niet het enige genre dat op deze manier wordt beoordeeld. Genre richt zich op massa entertainment en wordt door critici gezien als een belemmering van de creativiteit van de filmmaker.¹⁰ De genrefilm kan dus gezien worden als een ondergewaardeerd onderdeel van de filmindustrie. Ook op het gebied van theoretisch onderzoek is genre een ondergeschoven kindje in de filmwetenschappen. Rick Altman stelt in zijn tekst "A Semantic/Syntactic Approach to Film Genre" het volgende: "What is a genre? Which films are genre films? How do we know to which genre they belong? As fundamental as these questions may seem, they are almost never asked-let alone answered-in the field of cinema studies."¹¹ Dit zijn inderdaad belangrijke vragen, en op de vraag wat genre is zal in dit hoofdstuk een antwoord gegeven worden. Ook zal uitgelegd worden hoe een genre gedefinieerd kan worden.

Wat is genre?

Genre houdt eigenlijk in dat een film wordt geschaard onder een groep aan de hand van bepaalde kenmerken. Genre verwijst bij film zowel naar "een abstracte categorie met als doel het groeperen van films, als naar een bepaalde groep films die binnen deze categorie vallen."¹² Door een film in te delen onder een genre krijgt deze een identiteit die verder gaat dan dit enkele werk.¹³ De film krijgt wat Rafaëlla Moine in haar boek *Cinema Genre* een *generic identity* noemt, het heeft niet meer alleen een eigen identiteit maar wordt onderdeel van een groter geheel.¹⁴ Het is echter niet zo dat elk genre volledig losstaat. Filmgenres staan in relatie tot elkaar.¹⁵ Hierdoor incorporeren ze

⁸ Leger Grindon, *The Hollywood Romantic Comedy : Conventions, History and Controversies*, (Chicester: John Wiley & Sons, Ltd., 2011), 67.

⁹ Clair Mortimer, *Romantic comedy*, (Londen: Routledge, 2010), 1.

¹⁰ Mortimer, 1.

¹¹ Rick Altman, "A Semantic/Syntactic Approach to Film Genre" *Cinema Journal* 23.3 (1984): 6-18, 6.

¹² Rafaëlla Moine, *Cinema Genre*, 2002, vertaald door Alistair Fox en Hilary Radner, (Malden:Blackwell Publishing, 2008), 2-3.

¹³ Ibidem, 2.

¹⁴ Ibidem.

¹⁵ Grindon, 76.

voortdurend nieuwe elementen, zo stelt Grindon, waardoor geen genre onveranderlijk blijft.¹⁶

Genres zijn zo geïntegreerd in de filmwereld dat het mogelijk is een film in te delen in een genre zonder aan andere films te refereren. Men kan bijvoorbeeld een Western herkennen aan de locatie, een Western stadje in de woestijn, en de saloon. Ook kan dit genre herkend worden aan de hand van de stereotype karakters zoals de sheriff, en aan één op één pistool duels. Een film met deze elementen kan dus ingedeeld worden onder een genre aan de hand van deze inhoudelijke elementen, zonder dat er verwezen hoeft te worden naar bijvoorbeeld THE GOOD, THE BAD AND THE UGLY.¹⁷

Iedere filmkijker, filmhistoricus en filmcriticus heeft kennis van de verschillende filmcategorieën, kan deze herkennen, en kan films in een bepaalde categorie indelen stelt Moine.¹⁸ Dit doen zij door de film te verbinden met een vanuit algemene kennis herkenbare categorie.¹⁹ Dit laatste is echter niet zo eenvoudig en is ook precies waar dit onderzoek zich op richt. Het is niet genoeg om een film enkel binnen een genre te plaatsen, de film moet ook in verband worden gebracht met andere films die in het bezit zijn van dezelfde formele en narratieve eigenschappen.²⁰ Dit is namelijk de manier waarop een genre ontstaat. Pas wanneer er een aantal films is gemaakt waarbij deze eigenschappen overeenkomen, en deze worden herkend en met elkaar in verband worden gebracht, is er sprake van een genre.²¹ Het indelen in genre bestaat echter niet alleen uit het inpassen van films binnen een genre, het gaat ook om films uitsluiten van een genre.²² Of films binnen of buiten een bepaald genre vallen kan bepaald worden door het genre van de film te definiëren door middel van te kijken of de specifieke genrekenmerken terug te zien zijn in de film, maar hoe gaat dit in zijn werk?

Het definiëren van een genre

Er zijn verschillende manieren om genre te definiëren. Rafaëlla Moine onderscheidt in haar boek *Cinema Genre* twee vormen van filmgenre theorie waarin de verschillende stromingen binnen de genretheorie opgedeeld kunnen worden; structurele en tekstuele theorie, en functionele definities van genre.²³ De eerste benadering houdt zich vooral

¹⁶ Grindon, 76.

¹⁷ Moine, 2.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ Ibidem.

²⁰ Ibidem, 3.

²¹ Ibidem.

²² Ibidem, 4.

²³ Ibidem, 29.

bezig met close-reading van de mediateksten, waar de andere benadering zich richt op film en genre als een sociaal-cultureel verschijnsel.²⁴ Dit onderzoek zal zich richten op de structurele en tekstuele theorie.

Door de jaren heen zijn er verschillende ontwikkelingen geweest in het veld van de genretheorie. In de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw werden twee benaderingen op het gebied van genretheorie dominant, zo stelt Altman; de rituele benadering en de ideologische benadering.²⁵ Beide benaderingen vallen onder de functionele definities van genre. De rituele benadering volgt de denkbeelden van Lévi-Strauss, waarbij filmcritici ervan uitgaan dat de drang die Hollywood heeft om consumenten aan te trekken resulteert in een grote invloed van het filmpubliek op de films die geproduceerd worden.²⁶ Deze genrefilms reflecteren dus de verlangens van het publiek.²⁷ Het auteurschap van de film wordt bij de rituele benadering dus uiteindelijk toegekend aan het publiek.²⁸ De ideologische benadering wordt vooral gedragen door de *Cahiers du Cinema*, en later ook door de Frankfurter Schule.²⁹ Deze benadering gaat er juist vanuit dat Hollywood met behulp van genres zijn boodschap uitdraagt en het publiek manipuleert.³⁰ Beide theorieën liggen ver uit elkaar en Altman stelt: “We find ourselves desperately in need of a theory which, without dismissing any of these widely held positions, would explain the circumstances underlying their existence, thus paving the way for a critical methodology which encompasses and indeed thrives on their inherent contradictions.”³¹ Altman denk een nieuwe benadering te hebben gevonden met zijn semantische-syntactische benadering.

Tot de jaren tachtig van de vorige eeuw maakten genretheoretici sterk onderscheid tussen de semantische benadering van genre, en de syntactische benadering van genre, beide onderdeel van de structurele en tekstuele theorie.³² Bij de semantische benadering werd gelet op de inhoud van de film, op personages, setting, locatie, attitudes en cinematografische kenmerken.³³ Bij de syntactische benadering werd gelet op de narratieve structuur.³⁴ De semantische benadering kan gezien worden

²⁴ Moine, 29.

²⁵ Altman, 8-9.

²⁶ Ibidem, 9.

²⁷ Ibidem.

²⁸ Ibidem.

²⁹ Ibidem

³⁰ Ibidem.

³¹ Ibidem, 10.

³² Moine, 56.

³³ Altman, 10.

³⁴ Ibidem.

als de inhoud van de film, terwijl de syntactische benadering gezien kan worden als de structuur waarin deze inhoud vormgegeven kan worden.³⁵ Beide theorieën beschikken over sterke en zwakke punten. De semantische benadering kan op een breed scala aan films worden toegepast, maar het is moeilijk om hier conclusies uit te trekken.³⁶ De syntactische benadering daarentegen beschikt niet over een brede toepasbaarheid, maar definieert de specifieke betekenisgevende structuren van een genre.³⁷ Hier staat de genre analyticus dus voor een moeilijke keuze. Rick Altman heeft echter een oplossing bedacht, waarbij deze keuze niet meer gemaakt hoeft te worden om een genre te analyseren; de semantische-syntactische benadering. Dit is een benadering die, zoals de naam al doet vermoeden, deze beide benaderingen combineert en met elkaar in verband brengt, en zo tracht een completere genreanalyse te kunnen produceren. Echter, Steve Neale stelt in zijn hoofdstuk "Genre Theory Since the 1980s" in *The Cinema Book*, dat Altmans theorie tot nu toe niet onderzocht en niet gebruikt wordt door andere filmtheoretici.³⁸ Dit heeft ermee te maken dat de scheidingslijn tussen de semantische en syntactische kenmerken van films vaag blijft.³⁹ Wanneer is iets semantisch en wanneer syntactisch? Ook Altman zelf, geciteerd door Neale, stelt dat deze grens moeilijk is aan te geven.⁴⁰

Toch is dit de benadering die gebruikt zal worden in dit onderzoek omdat dit een completer beeld zal geven dan de semantische of syntactische benaderingen onafhankelijk van elkaar. Door zowel naar de semantische als naar de syntactische kenmerken te kijken, en deze met elkaar in verband te brengen, wordt getracht om een zo compleet mogelijk beeld van het genre van de Nederlandse romantische komedies te geven. Bij dit onderzoek zullen de semantische en syntactische kenmerken vanuit de literatuur over de romantische komedie geselecteerd worden om het genre romantische komedie te definiëren. Er is gepoogd een zo duidelijk mogelijk onderscheid te maken tussen welke kenmerken semantisch zijn en welke syntactisch, vanuit de benadering dat de syntactiek het framework is van de film en de semantiek de inhoud.

Vervolgens zal in de in de inleiding genoemde films gezocht worden naar deze verschillende semantische en syntactische kenmerken die specifiek zijn voor de romantische komedie. Aan de hand van deze analyse zal gekeken worden of

³⁵ Altman, 10.

³⁶ Ibidem, 11

³⁷ Ibidem.

³⁸ Neale, 261.

³⁹ Ibidem.

⁴⁰ Ibidem, 262.

bovengenoemde films binnen het genre romantische komedie passen zoals het in de literatuur over de Hollywood komedie wordt beschreven. Maar hoe wordt er in de literatuur over de Hollywood romantische komedie geschreven? En wat zijn de semantische en syntactische kenmerken van de romantische komedie? Deze vragen zullen beantwoord worden in het volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 2: De Hollywood romantische komedie

Het genre romantische komedie werd door critici gezien als een geïdealiseerd beeld van de liefde, omdat het de illusie zou creëren dat iedereen voorbestemd is om zijn zielsverwant te ontmoeten en samen lang en gelukkig te leven, zo stelt Leger Grindon. Hij specificeert hierbij niet op welke critici hij doelt. Ook zou de romantische komedie volgens de critici een verkeerd beeld geven van genderverhoudingen en seksualiteit, waardoor het beeld dat mensen van de maatschappij hebben vertekend zou kunnen raken. Kortom, de romantische komedie werd door hen gezien als simplistisch en zelfs schadelijk. Echter, in romantische komedies worden belangrijke maatschappelijke zaken aangekaart die mensen heden ten dage bezighouden zoals genderrollen, intimiteit en verlangen, aldus Grindon.⁴¹

Wellicht zijn dit een aantal redenen waarom er binnen de filmwetenschappen pas zeer recent meer teksten worden gepubliceerd omtrent de romantische komedie. In het vorige hoofdstuk werd gesteld dat genretheorie een ondergeschoven kindje was binnen de filmwetenschappen. Echter, binnen de genretheorie is de romantische komedie ook weer een onderbelicht genre. Pas sinds de jaren negentig van de vorige eeuw beginnen genretheoretici aandacht te besteden aan dit genre en nu, aan het begin van de eenentwintigste eeuw, beginnen er steeds meer boeken te verschijnen die licht werpen op de kenmerken en de geschiedenis van de romantische komedie. Maar wat en hoe schrijven deze theoretici over de romantische komedie? En hoe worden specifieke kenmerken binnen de films vormgegeven en herkend? Deze vragen zullen in dit hoofdstuk aan bod komen.

Het genre romantische komedie

Er bestonden wel boeken over de romantische komedie, maar deze boeken hielden zich bezig met de romantische komedie binnen het theater en niet met film.⁴² In de jaren tachtig verschenen er boeken die zich wel richtten op film, maar zich vooral bezig hielden met de screwball comedy, specifieke acteurs en specifieke films.⁴³ Pas in de afgelopen twintig jaar zijn er steeds meer boeken verschenen die zich richten op de kenmerken van het genre romantische komedie, en de ontwikkelingen binnen het genre door de jaren heen. Door de jaren heen zijn er namelijk verschillende subgenres

⁴¹ Grindon, 77-78.

⁴² Een voorbeeld van een van deze teksten is "The Argument of Comedy" van Northrop Frye uit de bundel *Narrative Dynamics: Essays on Time, Plot, Closure and Frame* door Brian Richardson.

⁴³ Een voorbeeld hiervan is het boek *Romantic Comedy in Hollywood, from Lubtisch to Sturges* van James Harvey.

ontstaan binnen dit genre, die volgens Tamar Jeffers McDonald vaak een reflectie waren van de maatschappij in de jaren waarin het genre hoogtij vierde.⁴⁴ In dit onderzoek zal echter niet worden ingegaan op deze subgenres en hun specifieke kenmerken. Er zal geconcentreerd worden op de romantische komedie in het algemeen en de specifieke kenmerken van dit genre in het algemeen zoals deze worden beschreven in de literatuur over de Hollywood romantische komedie. Al deze verschillende subgenres vallen namelijk onder het overkoepelende genre romantische komedie, en bezitten ook vrijwel allemaal (in ieder geval een deel van) de specifieke kenmerken van het genre.⁴⁵

Boeken die een heel duidelijk beeld schetsen van wat het genre precies inhoudt en wat de kenmerken van het genre zijn, en om deze reden ook gebruikt zullen worden in dit essay, zijn *Romantic Comedy: Boy Meets Girl Meets Genre* van Tamar Jeffers McDonald en *Romantic Comedy* van Claire Mortimer.

In haar boek *Romantic Comedy: Boy Meets Girl Meets Genre* geeft Tamar Jeffers McDonald de volgende definitie van de romantische komedie: "A romantic comedy is a film which has as its central narrative motor a quest for love, which portrays this quest in a light-hearted way and almost always to a successful conclusion."⁴⁶

Ook Claire Mortimer geeft in haar boek *Romantic Comedy* een definitie van de romantische komedie:

"The romcom can be regarded as a hybrid of the romance and comedy genres, featuring a narrative that centres on the progress of a relationship, and, being a comedy, resulting in a happy ending. The dynamic of the film rests on the central quest – the pursuit of love – and almost always leads to a successful resolution."⁴⁷

Uit beide definities komt naar voren dat de zoektocht naar liefde de drijfveer van het narratief in een romantische komedie moet zijn. Hieruit kan opgemaakt worden dat beide auteurs meer waarde hechten aan de syntactische benadering dan aan de semantische benadering. De zoektocht naar liefde is namelijk een syntactische element. Daarnaast besteden zowel McDonald als Mortimer in hun boeken ook aandacht aan

⁴⁴ Tamar Jeffers McDonald, *Romantic comedy: boy meets girl meets genre*, (Londen: Wallflower, 2007), 59.

⁴⁵ Beschrijvingen en geschiedenis van deze subgenres zoals de screwball comedy, de sex comedy en de nervous comedy, zijn onder andere terug te vinden in *Romantic Comedy* van Claire Mortimer, *Romantic Comedy: Boy Meets Girl Meets Genre* van Tamar Jeffers McDonald en *The Hollywood Romantic Comedy: Conventions, History and Controversies* van Leger Grindon.

⁴⁶ McDonald, 9.

⁴⁷ Mortimer, 4.

semantische elementen van de romantische komedie, maar leggen hier minder nadruk op. Ook maken beide auteurs in hun boeken hoofdzakelijk gebruik van structurele en tekstuele genretheorie. Deze benadering gaat ervan uit dat het genre terug te vinden is in de teksten zelf, de films in dit geval.⁴⁸ Zowel McDonald als Mortimer vormen hun stellingen en hypothesen over het genre vanuit kenmerken die zij in de films terugzien.

Ondanks de overeenkomende benaderingen die gebruikt worden verschillen beide auteurs wel van mening op bepaalde vlakken van de kenmerken van het genre. Mortimer schrijft in haar boek: “the generation of laughter is the fundamental narrative dynamic within any form of comedy”⁴⁹. Dit terwijl McDonald juist stelt dat zij het woord ‘light-hearted’ gebruikt omdat, hoewel er eventueel gelachen kan worden bij een romantische komedie, de tranen die de films kunnen oproepen misschien nog wel belangrijker zijn.⁵⁰ Romantische komedies roepen vaak verschillende emoties op bij de kijker, en het is dan ook moeilijk te zeggen welke emoties nu het belangrijkste zijn in dit genre.

Daarnaast lijkt Mortimer meer belang te hechten aan het ‘happy ending’ in de romantische komedie. Zij stelt dat de romantische komedie altijd leidt tot “(...) the ‘triumph’ of a happy ending, which sees the couple united as they overcome adversity.”⁵¹ McDonald stelt echter dat een ‘happy ending’ niet essentieel is binnen het genre.⁵² De meningen zijn hier dus over verdeeld. Filmtheoreticus Celestino Deleyto, geparafraseerd door Grindon, stelt dat er bij romantische komedie vaak onterecht nadruk wordt gelegd op het ‘happy ending’ waardoor er aan de inhoud van de film voorbij wordt gegaan en de progressieve elementen van de film worden genegeerd ten behoeve van het voorspelbare einde.⁵³ Ook stelt hij dat, ook al blijft het ‘happy ending’ de norm binnen de romantische komedie, er steeds meer variatie te zien is binnen het genre.⁵⁴ Dit maakt ‘het happy ending’ of andere conventies binnen het genre echter niet minder belangrijk, stelt Grindon, de richtlijnen worden enkel wat flexibeler.⁵⁵

In tegenstelling tot McDonald en Mortimer maakt Leger Grindon in zijn boek *The Hollywood Romantic Comedy : Conventions, History and Controversies* vooral gebruik van de functionele definities van genre. Deze benadering richt zich op film en genre als

⁴⁸ Moine, 29.

⁴⁹ Mortimer, 3.

⁵⁰ McDonald, 10.

⁵¹ Mortimer, 69.

⁵² McDonald, 59.

⁵³ Grindon, 79.

⁵⁴ Ibidem.

⁵⁵ Ibidem.

een sociaal-cultureel verschijnsel binnen de maatschappij.⁵⁶ Hij beschrijft de romantische komedie als volgt: "Indeed, romantic comedy portrays the developments which allow men and women to reflect upon romance as a personal experience and a social phenomenon."⁵⁷

Hoe wordt het genre romantische komedie gedefinieerd?

De definitie en het belang van het genre zijn nu aan bod gekomen. Aan de hand van de semantisch/syntactische benadering van Rick Altman, die besproken is in het vorige hoofdstuk, worden hier door middel van het gebruik van literatuur over de Hollywood romantische komedie de semantische en syntactische kenmerken van de romantische komedie gedefinieerd. Er zal gekeken worden welke semantische en syntactische kenmerken van het genre er worden genoemd in de theorie, en deze zullen in een analysemodel worden geplaatst. Er is gekozen voor deze benadering omdat er door te kijken naar zowel de semantische als de syntactische kenmerken, een zo specifiek mogelijk beeld kan worden geschetst van de genrekenmerken van de romantische komedie. Altman stelt hierover: "I maintain that these two categories of generic analysis are complementary, that they can be combined, and in fact that some of the most important questions of genre study can be asked only when they *are* combined."⁵⁸ Het analyseren of deze genrekenmerken terug te zien zijn in de Nederlandse romantische komedies zal gedaan worden door een close reading van de films. Dit valt binnen de genretheorie onder structurele en tekstuele theorie, waar de meeste literatuur over de romantische komedie ook onder geschaard kan worden.

De syntactische kenmerken van de romantische komedie zijn de specifieke narratieve structuren zoals deze gedefinieerd worden in de literatuur over de Hollywood romantische komedie. Het narratief van de romantische komedie heeft vrijwel altijd dezelfde basis; de jongen ontmoet het meisje, verschillende obstakels weerhouden hen ervan om samen te zijn, misverstanden en moeilijkheden ontstaan en deze leiden er uiteindelijk toe dat zij zich realiseren dat ze voor elkaar bestemd zijn, stelt Mortimer.⁵⁹ Het narratief eindigt na al deze moeilijkheden vrijwel altijd met een happy ending, namelijk het uiteindelijke samenkomen van de twee hoofdpersonages.⁶⁰ Grindon stelt dan ook dat de uitdaging van het maken van een romantische komedie is dat het publiek

⁵⁶ Moine, 29.

⁵⁷ Grindon, 2.

⁵⁸ Altman, 11.

⁵⁹ Mortimer, 4.

⁶⁰ Mortimer, 4.

ervan overtuigd moet worden dat het centrale koppel voorbestemd is om samen te eindigen.⁶¹ De zoektocht naar liefde is de drijfveer van het narratief en het belangrijkste element van het verhaal.⁶² McDonald legt nadruk op het feit dat wanneer dit niet het geval is, de film niet werkelijk onder het genre van romantische komedie kan worden geschaard.⁶³

Verder zijn veel voorkomende narratieve gebeurtenissen die in de literatuur over de romantische komedie genoemd worden persoonsverwisseling, publieke vernedering, romantische momenten zoals een etentje of een date, een race tegen de klok en natuurlijk de 'meet-cute'.⁶⁴ Dit laatste is een definiërend moment in de romantische komedie, het moment waarop het koppel elkaar voor het eerst ontmoet.⁶⁵ Dit gebeurt vaak op zo'n manier dat het publiek al weet wat voor een relatie er tussen dit koppel tot stand zal komen.⁶⁶ Mortimer beschrijft de 'meet-cute' als een komische situatie waarbij de tegengestelde karaktereigenschappen van de personages naar voren komen.⁶⁷ Daarnaast stelt Grindon dat er vaak sprake is van een bepaald conflict in de romantische komedie. De belangrijkste soorten conflicten in de romantische komedie zijn conflicten binnen het centrale koppel en een intern conflict binnen één van de hoofdpersonages.⁶⁸ Bij dit laatste gaat het conflict vaak over zelfopoffering versus zelfontplooiing.⁶⁹ Of het personage moet eerst zichzelf ontwikkelen om zich volledig aan de romance over te geven, of het personage moet een persoonlijk offer brengen ten behoeve van de romance.⁷⁰ Uiteindelijk komt het er vaak op neer dat beide personages concessies moeten doen ten behoeve van een succesvolle relatie.⁷¹

De semantische kenmerken van de romantische komedie die beschreven worden in de literatuur zijn de volgende. Als eerste zal er gekeken worden naar de personages. In een romantische komedie is er altijd sprake van een centraal koppel, de hoofdpersonages van de film. Dit is vrijwel altijd een heteroseksueel koppel, maar volgens McDonald is dit geen vereiste (ook al is dit in mainstream films wel bijna altijd

⁶¹ Grindon, 77,78.

⁶² McDonald, 9.

⁶³ Ibidem.

⁶⁴ Mortimer, 5.

⁶⁵ Ibidem.

⁶⁶ Ibidem, 6.

⁶⁷ Ibidem.

⁶⁸ Grindon, 3.

⁶⁹ Ibidem, 5.

⁷⁰ Ibidem.

⁷¹ Ibidem.

het geval).⁷² Beide hoofdpersonages hebben vaak zeer verschillende karakters die in het begin voor ergernissen zorgen, maar elkaar later blijken aan te vullen.⁷³ Afzonderlijk van elkaar wordt het koppel meestal gepresenteerd als begeerlijk voor eventuele potentiële partners, maar incompleet zonder de ander stelt Mortimer.⁷⁴ Dit wordt vaak nog benadrukt door een ander personage, namelijk de ongeschikte partner.⁷⁵ Dit is een personage dat wordt gebruikt om door zijn/haar tekortkomingen de juistheid van het centrale koppel te benadrukken.⁷⁶ Naast de ongeschikte partner is een ander 'stock character' het personage van de '(gay)best friend'.⁷⁷ Deze voorziet het hoofdpersonage van advies en is soms wat vreemd, waardoor het hoofdpersonage stabiel lijkt.⁷⁸

Als tweede zal er gekeken worden naar setting. Deze is bij de romantische komedie lang niet zo specifiek als bij bijvoorbeeld de Western. McDonald schrijft het volgende over de setting van de romantische komedie: De romantische komedie speelt zich tegenwoordig bijna altijd af in een stad, waar de personages in hippe appartementen wonen.⁷⁹ Verder komen er vaak bloemen, bedden en kaarslicht voor in romantische komedies.⁸⁰ Deze elementen worden geassocieerd met een romantische sfeer.

Dit zijn de elementen waar op gelet zal worden bij het analyseren van de gekozen films. Wanneer zowel de syntactische als de semantische elementen, zoals deze in de literatuur staan beschreven, voorkomen in de films, kunnen deze gedefinieerd worden als passend in het romantische komedie genre zoals deze in de literatuur wordt beschreven. Een film hoeft niet over al deze bovengenoemde kenmerken te beschikken om ingedeeld te worden binnen een genre.⁸¹ Wel moeten er meerdere kenmerken inderdaad aanwezig zijn in een film om binnen een genre geplaatst te worden. Grindon stelt dat een zoektocht naar liefde tegenwoordig aanwezig is in het merendeel van de Hollywood films, maar dit maakt deze films nog geen romantische komedies.⁸² Een filmgenre is veel gespecificeerder dan één enkel kenmerk.⁸³

⁷² McDonald, 10.

⁷³ Mortimer, 6.

⁷⁴ Ibidem.

⁷⁵ McDonald, 11.

⁷⁶ Ibidem.

⁷⁷ Mortimer, 7.

⁷⁸ Ibidem, 7-8.

⁷⁹ McDonald, 11.

⁸⁰ Ibidem.

⁸¹ Grindon, 73.

⁸² Grindon, 73.

⁸³ Ibidem.

Analyse

In de analyse zal gekeken worden of de Nederlandse romantische komedies (volgens de genretoewijzing van de IMDb) PHILEINE ZEGT SORRY (2003), LIEVER VERLIEFD (2003), ELLIS IN GLAMOURLAND (2004), 'N BEETJE VERLIEFD (2006), ALLES IS LIEFDE (2007) en ALS JE VERLIEFD WORDT (2012) passen binnen het genre van de romantische komedie zoals deze beschreven wordt in de literatuur over de Hollywood romantische komedie. Van elke film zal een korte beschrijving en indien nodig wat achtergrondinformatie worden gegeven.⁸⁴ De analyse zal uitgevoerd worden door middel van een checklist met zowel semantische als syntactische kenmerken van de romantische komedie. Wanneer er een **X** achter een kenmerk staat betekent dit dat het kenmerk niet terug te zien is in de film. Wanneer er een **V** achter een kenmerk staat is dit kenmerk wel terug te zien. Er wordt dus gebruik gemaakt van een kwantitatieve tekstanalyse van de films. Vervolgens zullen de analyse resultaten met elkaar vergeleken worden en zullen hier conclusies uit worden getrokken.

PHILEINE ZEGT SORRY

PHILEINE ZEGT SORRY is gebaseerd op het gelijknamige boek van Ronald Giphart.⁸⁵ De film gaat over een meisje dat haar vriendje volgt naar New York, waar hij een jaar mag studeren aan een theateropleiding. Door haar nogal heftige persoonlijkheid, en het feit dat ze geen sorry kan zeggen, ontstaan er problemen. Aan het einde van de film overwint ze zichzelf en zegt ze sorry, met als gevolg dat zij en Max (haar vriendje) het weer goed maken.

LIEVER VERLIEFD

LIEVER VERLIEFD gaat over een vrouw die na een teleurstelling de liefde afzweert.⁸⁶ Hierna komen er twee nieuwe mannen in haar leven. Ze gaat met beide mannen uit en wordt op allebei verliefd. Wat ze echter niet weet is dat deze mannen huisgenoten zijn. Wanneer zij van allebei een huwelijksaanzoek accepteert komen de mannen erachter dat ze verliefd zijn op dezelfde vrouw, en verlaten ze haar. Op het moment dat ze op het punt staat om met een ander te trouwen komen de mannen haar samen redden, en trouwt ze met allebei de mannen.

⁸⁴ Voor een volledige synopsis van de films, zie bijlage.

⁸⁵ *Phileine Zegt Sorry*, DVD, geregisseerd door Robert Jan Westdijk, Fu Works & A-films, 2003.

⁸⁶ *Liever Verliefd*, DVD, geregisseerd door Pim van Hoeve, Nijenhuis & De Levita, 2003.

ELLIS IN GLAMOURLAND

ELLIS IN GLAMOURLAND gaat over een arme alleenstaande moeder uit een achterbuurt in Den Haag die een cursus aangeboden krijgt met als doel een miljonair te trouwen.⁸⁷ Wanneer zij zich in de wereld van de rijken begeeft wordt ze verliefd op Gijs. Beiden denken van elkaar dat ze rijk zijn, maar dit zijn ze beiden niet. Na een aantal verkeerde partners kiezen ze allebei uiteindelijk toch voor de liefde in plaats van voor het geld.

'N BEETJE VERLIEFD

'N BEETJE VERLIEFD gaat over een wat oudere tuinder die door zijn kleinzoon gestimuleerd wordt om op zoek te gaan naar een nieuwe vrouw.⁸⁸ Via een advertentie ontmoet hij een Vlaamse vrouw waar hij verliefd op wordt en hij vraagt haar ten huwelijk. Zijn dochters zijn het hier niet mee eens en doen alles om de romance tegen te werken. Aan het einde trouwt hij toch met de Vlaamse, nog steeds niet met volledige goedkeuring van zijn dochters.

ALLES IS LIEFDE

ALLES IS LIEFDE is een film die gemaakt is naar het idee van de Britse romantische komedie LOVE ACTUALLY. De film bestaat uit verschillende verhaallijnen die allemaal onderling op een bepaalde manier met elkaar in relatie staan. Er is in deze film dan ook geen sprake van één centraal koppel, maar van vijf centrale koppels.

Het narratief speelt zich af rond Sinterklaas. De verschillende koppels waar het narratief zich op concentreert zitten in verschillende fasen van een relatie. Er is een koppel dat al lang getrouwd is en kinderen heeft, een koppel dat elkaar net ontmoet, een koppel dat nog om elkaar heen draait, een koppel dat op het punt staat te gaan trouwen en een koppel dat net uit elkaar is. Op sinterklaas avond komen al deze verhaallijnen op hun eigen manier tot een succesvolle conclusie.

In de tabel waarin de analyseresultaten verwerkt zijn, zijn alle koppels samen genomen en hieruit is geconcludeerd of de verschillende syntactische elementen en semantische elementen wel of niet in de film terug te vinden zijn.

⁸⁷ *Ellis in Glamourland*, DVD, geregisseerd door Pieter Kramer, Universal, 2004.

⁸⁸ *'n Beetje Verliefd*, DVD, geregisseerd door Martin Koolhoven, RCV, 2006.

ALS JE VERLIEFD WORDT

ALS JE VERLIEFD WORDT gaat over de baas van een groot bedrijf die verliefd wordt op de koffiejuffrouw.⁸⁹ Hij is ontevreden met zijn eigen leven en neemt een andere persoonlijkheid aan om het hart van de koffiejuffrouw te kunnen winnen. Hij raakt echter zo verward in deze persoonlijkheid en het leven van deze gefabriceerde persoon dat er problemen ontstaan. Deze film is een remake van de film HOGHE HAKKEN ECHTE LIEFDE uit 1981.

⁸⁹ *Als Je Verliefd Wordt*, DVD, geregisseerd door Hans Scheepmaker, Just Bridge Entertainment, 2012.

Analyseresultaten

Syntactische kenmerken	PHILEINE ZEGT SORRY	LIEVER VERLIEFD	ELLIS IN GLAMOURLAND	'N BEETJE VERLIEFD	ALLES IS LIEFDE	ALS JE VERLIEFD WORDT
Jongen ontmoet meisje	X	V	V	V	V	V
- Meet cute	X	V	X	X	V	V
Verskillende obstakels, misverstanden etc.	V	V	V	V	V	V
- Persoonsverwisseling	X	V	V	X	V	V
- Maskerade	X	V	V	X	V	V
- Publieke vernedering	X	X	X	X	X	X
- Race tegen de klok	X	V	X	V	X	X
Conflict binnen het centrale koppel	V	V	V	X	V	V
Intern conflict binnen hoofdpersonage	V	V	V	X	V	V
Hoofdpersonages realiseren zich voorbestemd te zijn voor elkaar	X	V	V	X	V	V
Romantische momenten zoals etentje of date	X	V	V	V	V	V
Samenkomen van de twee hoofdpersonages	V	V	V	V	V	V
Happy Ending	V	V	V	V	V	V
Zoektocht naar liefde als drijfveer van het narratief	X	V	V	X	V	V

Semantische kenmerken	PHILEINE ZEGT SORRY	LIEVER VERLIEFD	ELLIS IN GLAMOURLAND	'N BEETJE VERLIEFD	ALLES IS LIEFDE	ALS JE VERLIEFD WORDT
Centraal (meestal heteroseksueel) koppel	V	X	V	V	V	V
Ongeschikte partner	V	V	V	V	V	V
Beste vriend(in)	V	V	V	X	V	V
Stad	V	X	V	X	V	X
Hippe appartementen	X	V	X	X	V	X
Bloemen	X	V	X	V	V	V
Bedden	V	V	V	X	V	V
Kaarslicht	V	V	V	V	V	V

Uit de resultaten van de semantisch/syntactische analyse van de zes Nederlandse romantische komedies is te concluderen dat vier van deze zes films binnen het genre vallen zoals dit is beschreven in de Hollywood romantische komedie, en twee films buiten het genre vallen. Ook kan geconcludeerd worden dat publieke vernedering in Nederlandse romantische komedies waarschijnlijk weinig voorkomt, omdat dit in geen van deze zes komedies terug te zien is. Het blijft echter een subjectieve interpretatie wanneer er sprake is van publieke vernedering. Uit deze analyse is ook op te maken dat, zoals Altman al had aangegeven, semantische kenmerken inderdaad vaker terug te zien zijn in films.⁹⁰

⁹⁰ Altman, 11.

Conclusie

Naar aanleiding van de literatuurstudie van genre in het algemeen en het genre romantische komedie in het bijzonder, en de analyse van de zes gekozen Nederlandse romantische komedies aan de hand van de semantisch/syntactische benadering van Rick Altman, kan gesteld worden dat de positie van de Nederlandse romantische komedie ambigue is. Vier van de geanalyseerde romantische komedies, namelijk *ELLIS IN GLAMOURLAND*, *LIEVER VERLIEFD*, *ALLES IS LIEFDE* en *ALS JE VERLIEFD WORDT*, zijn door middel van een analyse overtuigend te plaatsen in het beeld dat in de literatuur wordt geschetst van de Hollywood romantische komedie. Ook al zijn niet alle semantische en syntactische eigenschappen van de romantische komedie terug te vinden in deze films, er is wel een overtuigende meerderheid van kenmerken te herkennen.

Vanuit deze bevindingen zou geconcludeerd kunnen worden dat de Nederlandse romantische komedie niet unaniem binnen het genre van de romantische komedie past zoals deze in de literatuur over de Hollywood romantische komedie wordt beschreven, maar het genre hier ook niet van uitgesloten moet worden. De analysemethode is echter te beperkt om werkelijke conclusies te kunnen trekken.

Om de werkelijke positie van de Nederlandse romantische komedie binnen het genre te kunnen bepalen zal er gebruik gemaakt moeten worden van een andere analyse methode. De semantisch/syntactische methode bleek voor dit onderzoek te beperkt. De problemen met het gebruik van deze methode die in dit onderzoek naar voren zijn gekomen zijn de volgende: In de eerste plaats is het lastig om te bepalen welke kenmerken geschaard kunnen worden onder semantisch en welke onder syntactisch. Dit is erg onderhevig aan interpretatie. Daarnaast wegen bij deze analyse alle semantische en syntactische elementen even zwaar mee in het bepalen of een film binnen het genre romantische komedie past. Mijns inziens zou het zo moeten zijn dat bepaalde kenmerken, zoals de aanwezigheid van een centraal koppel, zwaarder mee zouden moeten wegen dan kenmerken als het aanwezig zijn van bijvoorbeeld kaarslicht of bloemen. Verder gaat deze analysemethode ook geheel voorbij aan de stijl van de film. *PHILEINE ZEGT SORRY* maakt bijvoorbeeld gebruik van een hele art-film achtige stijl, door gebruik te maken van de verbeelding van de gedachten van Phileine en een verteller die afwisselend zowel auditief als visueel is. In de semantisch/syntactische benadering is echter geen ruimte om deze kenmerken mee te nemen in de analyse.

Er kan dus geconcludeerd worden dat er, om een definitieve conclusie te kunnen trekken over de positie van de Nederlandse romantische komedie binnen het

genre zoals deze is beschreven in de literatuur over de Hollywood romantische komedie, meer onderzoek verricht moet worden. Er zal hierbij gebruik gemaakt moeten worden van een aangepaste onderzoeksmethode. Daarnaast zullen er meer films bestudeerd moeten worden om een definitieve conclusie te kunnen trekken over het gehele Nederlandse genre.

Als laatste moet echter nog gesteld worden dat waarschijnlijk het corpus van Nederlandse romantische komedies op dit moment te klein is om vergaande conclusies over het genre te kunnen trekken. Wie weet zal hier in de toekomst verandering in komen, en zal de Nederlandse filmindustrie zich meer gaan toeleggen op het maken van romantische komedies. “(...) je moet er in geloven, anders wordt het niks.”⁹¹

⁹¹ *Alles is Liefde*, DVD, geregisseerd door Joram Lürsen, Fu Works, 2007.

Bronnenlijst

Alles is Liefde. DVD. Geregisseerd door Joram Lürsen. Fu Works, 2007.

Als Je Verliefd Wordt. DVD. Geregisseerd door Hans Scheepmaker. Just Bridge Entertainment, 2012.

Altman, Rick. "A Semantic/Syntactic Approach to Film Genre." *Cinema Journal* 23.3 (1984): 6-18.

'n Beetje Verliefd. DVD. Geregisseerd door Martin Koolhoven. RCV, 2006.

BuzzE. "Makers Alles is Familie willen derde film." [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012. <http://www.nu.nl/film/2938267/makers-alles-familie-willen-derde-film.html>.

Corven, Toine van. "Angst voor Veramerikanisering." [1999] *Trouw.nl* – 22-10-2012. <http://www.trouw.nl/tr/nl/5009/Archief/archief/article/detail/2694702/1999/09/27/Angst-voor-veramerikanisering.dhtml>.

Ellis in Glamourland. DVD. Geregisseerd door Pieter Kramer. Universal, 2004.

Grindon, Leger. *The Hollywood Romantic Comedy : Conventions, History and Controversies*. Chicester: John Wiley & Sons, Ltd., 2011.

Groot, Edo van der. "Verliefd op Ibiza imponeert met Cast." [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012. <http://www.nu.nl/film/2795297/verliefd-ibiza-imponeert-met-cast.html>.

Helt, Chris. "Barry Atsma en Daan Schuurmans in romantische komedie." [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012. <http://www.nu.nl/film/2937759/barry-atsma-en-daan-schuurmans-in-romantische-komedie.html>.

Huygen, Maarten. "De Amerikanisering begint nu pas goed." [1997] *NRC.nl* – 22-20-2012. <http://retro.nrc.nl/W2/Lab/Marshallplan/amerikanisering.html>.

Jeffers McDonald, Tamar. *Romantic Comedy: Boy Meets Girl Meets Genre*. Londen: Wallflower, 2007.

Liever Verliefd. DVD. Geregisseerd door Pim van Hove. Nijenhuis & De Levita, 2003.

Moine, Raphaëlla. *Cinema Genre*. 2002. Vertaald door Alistair Fox en Hilary Radner. Malden: Blackwell Publishing, 2008.

Mortimer, Clair. *Romantic Comedy*. Londen: Routledge, 2010.

Neale, Steve. "Genre Theory Since the 1980s." In *The Cinema Book*. 3^e ed. Geredigeerd door Pam Cook (Londen: Palgrave Macmillan, 2007):260-264.

Novum. "Anna Drijver in Smoorverliefd." [2012] *Nu.nl* – 4-11-2012.
<http://www.nu.nl/film/2918386/anna-drijver-in-smoorverliefd.html>.

Phileine Zegt Sorry. DVD. Geregisseerd door Robert Jan Westdijk. Fu Works & A-films, 2003.

Zanten, Claudia van. "Alles is Liefde trekt miljoen bezoekers." [2007] *Elsevier.nl* – 4-11-2012. <http://www.elsevier.nl/web/10149647/Nieuws/Cultuur-Televisie/Alles-is-Liefde-trekt-miljoen-bezoekers.htm>.

Bijlagen

Samenvatting PHILEINE ZEGT SORRY

De film gaat over Phileine. Het begint op het moment dat Max, het vriendje van Phileine, tegen haar vertelt dat hij voor een jaar naar New York gaat om toneellessen te volgen aan de toneelschool daar. Phileine heeft het hier nogal moeilijk mee, maar laat hem toch gaan. Toch merkt ze dat ze hem erg mist, en na drie maanden besluit ze naar New York te gaan om Max op te zoeken. Wanneer ze aankomt in New York lijkt Max minder blij om haar te zien dan ze had gedacht. Phileine ziet dat Max krassen op zijn rug heeft en verdenkt hem van overspel met zijn mede actrice Joanna. Max en Joanna spelen de hoofdrollen in een experimentele versie van Romeo en Julia waar ze op dit moment aan aan het werken zijn. Wanneer Phileine onaangekondigd langskomt bij één van de repetities betrapt ze Max en Joanna zoenend in een kleedkamer. Ze beschuldigt Max van vreemdgaan en wordt door de regisseur het theater uit gezet. Phileine en Max maken het weer goed, en de volgende dag glipt Phileine stiekem het theater in tijdens een repetitie. Hier ziet ze dat het stuk behoorlijk pornografisch is. Joanna en Max staan naakt op het podium. Phileine wordt ontdekt in de zaal en krijgt weer ruzie met Max. Even later maken ze het weer goed, totdat Max Phileine vertelt dat morgen de première van het stuk is, voor half New York. Wanneer Phileine dit hoort stompt ze Max met volle kracht op zijn neus. De volgende ochtend wanneer Max de watten uit zijn neus haalt vraagt hij Phileine of ze niet iets moet zeggen. Phileine haalt haar schouders op en Max gaat boos de deur uit. Dan besluit Phileine om toch naar de première te gaan. Tijdens het stuk begint het haar op een gegeven moment te dagen dat Max en Joanna werkelijk seks gaan hebben op het podium. Ze springt op en roept: "Ja, zo is het wel genoeg!" Ze is woedend, loopt het podium op en stelt Max voor de keuze; of hij gaat nu door met het stuk en hij ziet haar nooit meer terug, of ze vertrekken nu samen, en ze praten nergens meer over. Phileine loopt het podium af en laat de zaal in commotie en Max in verwarring achter. Ze wacht een aantal minuten in de lobby, terwijl Max ruzie maakt met zijn mede acteurs. Dan besluit Phileine dat ze lang genoeg heeft gewacht en stapt naar de pers die in de lobby staat te wachten. Ze vertelt wat ze heeft gezien op het podium, en hoe pornografisch het was. Vervolgens pakt ze de vriend van Joanna, LT, bij z'n stropdas, en stappen ze samen in een taxi op weg naar het Waldorf-Astoria. Ze ziet niet meer dat Max achter haar aan komt rennen en de taxi na roept. Phileine en LT brengen samen de nacht door, waar Phileine later enorme spijt van krijgt. LT vertrekt uit het hotel wanneer hij ziet dat Phileine hem heeft beledigd op nationale televisie en laat

haar alleen. Dan komt Max naar de hotelkamer. Hij wil alles wat er is gebeurd vergeten en wil dat Phileine met hem mee gaat. Wanneer ze dit niet doet tilt hij haar over zijn schouder en zo loopt hij met haar over Time Square. Wanneer hij haar neerzet vraagt hij of ze hem niet iets moet zeggen. Phileine zegt van niet en Max vertrekt boos en gooit het pakje dat hij haar wilde geven op de grond. Phileine opent het pakje en ziet dat hier een kaartje in zit voor het Aids gala. Ze gaat hier heen en begrijpt eindelijk wat Max van haar wil horen. Ze zegt sorry en vervolgens nemen ze elkaar in de armen, waarna ze heel hard naar de hemel schreeuwen.

Samenvatting LIEVER VERLIEFD

Nadat haar geliefde, Dirk, haar vertelt dat hij toch terug gaat naar zijn vrouw zweert Anna de liefde af. Ze besluit om niet meer verliefd te worden. Natuurlijk is dit precies het moment dat ze een leuke man ontmoet, en het blijft niet bij één, ze ontmoet twee leuke mannen, en begint met beiden een relatie. Met Rob, een bouwvakker, doet ze allerlei sportieve dingen en is ze impulsief en seksueel. Met Sander, een pianist, heeft ze juist meer een intellectuele relatie. Wat Anna echter niet weet, is dat deze twee mannen huisgenoten zijn. Ze praten met elkaar over hun liefdesleven, maar hebben niet door dat ze het eigenlijk over dezelfde vrouw hebben. Op een gegeven moment realiseert Anna zich dat ze toch weer verliefd is geworden, en wel op allebei de mannen. Ze besluit om het met één van hen uit te maken, en kiest voor Rob, omdat ze bang is dat Sander het niet aan zou kunnen. Wanneer ze het uit heeft gemaakt met Rob staat hij de volgende dag voor haar deur en zegt dat hij haar niet kwijt wil en vraagt of ze met hem wil trouwen. Ze accepteert het aanbod. Ook Sander doet haar een huwelijksaanzoek en ook dit accepteert ze. Ze is met Sander in een restaurant om dit te vieren, en Sander heeft zijn huisgenoot, Rob, ook uitgenodigd om Anna eindelijk eens te ontmoeten. Ze realiseren zich dat ze het de hele tijd over dezelfde Anna hebben gehad en er breekt een gevecht uit. Vervolgens lopen ze allebei boos weg en laten Anna alleen achter. Dan komt Dirk weer terug in Anna's leven en doet haar een huwelijksaanzoek. Ze besluit om met hem te trouwen maar lijkt niet gelukkig met deze beslissing. Op de dag van het huwelijk realiseren Rob en Sander dat ze allebei nog van Anna houden, en besluiten haar te redden van Dirk. De drie ontvluchten samen de bruiloft en Anna biecht op dat ze verliefd is op allebei de mannen. Ze trouwen gedrieën in een land waar polyandrie toegestaan is.

Samenvatting ELLIS IN GLAMOURLAND

Ellis is een alleenstaande moeder en woont in een achterstandsbuurt in Den Haag. Wanneer zij bezig is met haar werk als schoonmaakster in een hotel waar Joan Collins op dat moment een interview aan het geven is over een cursus die ze gaat geven. Ze biedt Ellis gratis deze cursus aan, waarbij de deelnemers leren hoe zij een miljonair aan de haak moeten slaan. De eerste opdracht die de deelnemers krijgen is naar de begrafenis van de vrouw van miljonair Meindert-Jan te gaan. Hier ontmoet Ellis al een aantal miljonairs, waaronder Meindert-Jan en Gijs. De volgende opdracht die de deelnemers krijgen is naar een benefiet gaan. Hier ontmoet Ellis Gijs wederom. Zij dansen samen, maar dan wordt Gijs door zijn verloofde weggesleept. Ellis ontmoet een andere miljonair, Jack, en deze vraagt haar mee uit, wat zij accepteert. Wanneer Ellis naar huis wil biedt Gijs haar een lift aan maar deze slaat ze af omdat ze niet wil dat hij ziet waar ze woont, en er achter komt dat ze helemaal niet rijk is. Het daten met Jack is een groot fiasco en nadat hij haar in bed probeert te krijgen loopt Ellis bij hem weg. Wanneer Ellis Thijs, haar zoontje, naar voetbal wil brengen, komt ze Gijs tegen. Hij biedt hen een lift aan en speelt gelijk voor grensrechter bij de voetbalwedstrijd. De drie hebben een erg leuke middag. De volgende opdracht die de deelnemers aan de cursus krijgen is het bezoeken van een polowedstrijd. Hier ontmoet Ellis wederom Meindert-Jan en ze raken gezellig aan de praat. Dan komt ze er achter dat Gijs één van de spelers is. Na de wedstrijd gaat ze nog even bij hem kijken wanneer hij met zijn paard bezig is en hij zoent haar. Ze komt er echter achter dat Gijs verloofd is. Wanneer ze weer terug komt bij Meindert-Jan nodigt hij haar uit om een keer samen te gaan golfen. Ze daten en het is eigenlijk vrij succesvol. Meindert-Jan accepteert waar ze woont en dat ze een zoontje heeft en is erg aardig tegen haar. Hij doet erg zijn best, maar de aantrekkingskracht ontbreekt. Op een gegeven moment vraagt Meindert-Jan Ellis ten huwelijk. Ze zegt dat ze er over na moet denken. Ellis en Thijs gaan bij Meindert-Jan logeren en een poging tot seks tussen Meindert-Jan en Ellis verloopt nogal slecht ongemakkelijk. Ellis hoort dat Gijs en Frederiek gaan trouwen. Meindert-Jan vertelt deze haar dat Gijs eigenlijk helemaal geen geld heeft, maar dat de familie van zijn verloofde hem onderhoudt, al vanaf zijn kindertijd. Ellis komt Gijs tegen in haar buurt, tijdens zijn vrijgezellenfeest. Ze neemt hem mee naar haar huis waar ze praten en zoenen totdat Thijs naar beneden komt en Gijs vertrekt. Gijs en Frederiek trouwen en Ellis accepteert het huwelijksaanzoek van Meindert-Jan. Ze realiseert zich echter dat ze hier niet gelukkig van zal worden en zet een punt achter de relatie. Een half jaar later begint Ellis haar eigen café. Dan zit ineens Gijs daar aan een tafeltje. Hij blijkt geschieden te zijn en vraagt haar om een tweede

kans. Ze wordt boos op hem en zegt hem weg te gaan. Dan gaat ze toch achter hem aan en zoenen ze. Een tijdje later trouwen ze.

Samenvatting 'N BEETJE VERLIEFD

De vrouw van Thijs is overleden en zijn dochters willen hem in een verzorgingshuis stoppen. Zijn kleinzoon, Omar, spoort hem echter aan om dit niet te doen en weer van het leven te gaan genieten. Hij moet weer een nieuwe vrouw vinden. Op aanraden van Omar accepteert Thijs een date met de levenslustige Vlaamse Jackie. De twee worden verliefd en beginnen een relatie. Wanneer zij bij Thijs thuis zijn loopt één van zijn dochters binnen terwijl de twee op de bank liggen te zoenen. Compleet van slag loopt de dochter het huis uit en komt later terug samen met haar zus en de man van haar zus. De twee dochters van Thijs proberen hem ervan te overtuigen om de relatie met Jackie te verbreken maar Thijs wil hier niets van weten. Hij gaat steeds meer dingen samen met Jackie doen, ze doen bijvoorbeeld samen aan stijldansen. Op een gegeven moment vraagt Thijs Jackie ten huwelijk, en zij accepteert. Hier zijn de dochters van Thijs het natuurlijk helemaal niet mee eens. Omar heeft ondertussen een eigen probleem. Hij is verliefd op een Turks meisje, Meral, maar haar broer staat de relatie in de weg. Hij wil pas zijn toestemming geven als Omar hem kan verslaan in Turks olieworstelen. Thijs, die vroeger heeft geworsteld op kermissen, neemt de taak op zich om Omar dit worstelen te leren. Omar is nogal recalcitrant, en dit zorgt voor spanningen tussen Thijs en Jackie. Uiteindelijk is de olieworstelwedstrijd op de zelfde dag als het danskampioenschap voor senioren. Thijs ziet een stukje van de wedstrijd, maar moet dan echt weg naar de danswedstrijd. Hij haast zich naar de danswedstrijd, en wanneer hij hier aankomt, en met Jackie begint te dansen, krijgt hij een hartaanval. Hij wordt wakker in het ziekenhuis en ziet daar zijn twee dochters. Die zeggen hem dat Jackie naar Amerika is vertrokken. Wanneer hij weer wakker wordt is Omar er met Meral. Hij heeft de worstelwedstrijd gewonnen. Hij geeft Thijs zijn telefoon en zegt dat hij Jackie moet bellen. Dit doet hij, en het blijkt dat de dochters van Thijs Jackie niet bij hem wilden laten. Vervolgens komt ze de kamer in gelopen. De film eindigt met de bruiloft van Jackie en Thijs, waar zelfs zijn dochters, tot op zekere hoogte, vrede mee hebben.

Samenvatting ALLES IS LIEFDE

De film ALLES IS LIEFDE bestaat uit allemaal losse verhalen, die op een bepaalde manier met elkaar verbonden zijn. De film begint op de dag van de aankomst van Sinterklaas. De acteur die Sinterklaas zou spelen overlijdt vlak voor de televisie intocht begint. Jan bevindt zich op dat moment bij de stoomboot in de buurt en er wordt aan hem gevraagd om Sinterklaas te spelen. Met wat tegenzin stemt hij toe. Wanneer de boot richting de wachtende kinderen vaart valt er een meisje in het water. Jan maakt in Sinterklaasconstuum een spectaculaire duik van de boot, en redt het meisje uit het water. Vervolgens heeft hij genoeg van het Sinterklaas spelen, en rent in vol ornaat de kade af. De ongewone Sinterklaas is een grote hit en de televisie wil hem graag in verschillende uitzendingen hebben. Productieassistente Alicia zoekt de hele stad af naar de verdwenen Sint, en weet hem er, wanneer ze hem vindt, van te overtuigen om dit jaar Sinterklaas te spelen, tegen een vergoeding natuurlijk. Jan verschijnt in verschillende televisieprogramma's, en zorgt voor behoorlijk wat ophef door ongenueerde uitspraken zoals: "Sinterklaas, me hol!". Er blijkt dat hij eigenlijk naar Nederland is gekomen om een geliefde op te zoeken, maar deze blijkt te zijn overleden. Op Sinterklaasavond moet hij een grote Sinterklaasshow doen, maar hij loopt weg vlak voor de show begint.

Klaasje en Dennis zijn net uit elkaar omdat Dennis met de juf van hun zoontje Boris naar bed is geweest. Tijdens de Sinterklaasintocht wordt Klaasje gebeld met het bericht dat haar vader, die elk jaar Sinterklaas speelt, plotseling is overleden. Klaasje treft alle voorbereidingen voor de begrafenis maar wanneer zij tijdens de begrafenis een handje pepernoten in de kist wil strooien blijkt dat er twee lijken zijn verwisseld. Haar vader ligt in aula twee, waar Klaasje Daniël ontmoet, de zoon van de man die verwisseld is met haar vader. Daniël en Klaasje zitten samen op de begraafplaats wanneer Daniël zegt dat hij met haar naar bed wil. Klaasje ziet dit wel zitten. Wanneer ze de volgende dag wakker worden komt Klaasje erachter dat Daniël wel heel erg jong is, hij is namelijk pas zestien. Hij nodigt Klaasje uit om Sinterklaas avond bij hem thuis te vieren maar eenmaal daar aangekomen realiseert Klaasje dat het leeftijdsverschil veel te groot is, Daniël woont namelijk nog gewoon bij zijn moeder. Klaasje zet een punt achter de relatie, tot groot verdriet van Daniël, en gaat naar Boris en Dennis. Op dezelfde avond is de juf van Boris bij Dennis langs gegaan. Wanneer Klaasje bij Dennis aankomt blijkt dat hij de juf heeft weggestuurd, en zit hij huilen naar hun trouwvideo te kijken. Huilen vallen Klaasje en Dennis elkaar in de armen en maken ze het weer goed, tot grote vreugde van Boris.

Simone is de beste vriendin van Klaasje. Ze is getrouwd met Ted en houdt in haar eentje het gezin draaiende en is ook nog een klassenmoeder. Ted werkt in de bouw. Wanneer Ted ziet dat zijn dochter bij de intocht van Sinterklaas in het water valt wil hij weg van zijn werk, maar zijn baas staat dit niet toe en hij wordt ontslagen. Hij durft dit niet aan Simone te vertellen en gaat elke dag gewoon de deur uit. Op een dag ziet Simone hem in de stad lopen tijdens werktijd en begint ze te denken dat hij vreemd gaat. Om aan cadeautjes te kopen voor Sinterklaas avond steelt Ted een ketting bij de Bijenkorf. Wanneer Simone hem confronteert met het feit dat hij ontslagen is biecht hij ook op dat hij alle cadeautjes heeft gestolen. Simone wil dat hij alles terug brengt en hij loopt het huis uit. In een café komt hij Kiki tegen, het meisje bij wie hij de ketting heeft gestolen, en ze drinken samen wat en bespreken hun problemen. Simone ziet hen samen zitten en dit bevestigt haar vermoeden dat Ted vreemd gaat. Wanneer Ted op weg naar huis is komt hij Jan tegen. Omdat Jan zijn dochter heeft gered nodigt hij hem uit om met hem mee naar huis te komen. Thuis aangekomen blijkt Simone in de kast te zitten. Ze praten samen en de misverstanden worden de wereld uit geholpen.

Kiki werkt bij de Bijenkorf. Tijdens de intocht van Sinterklaas zit ze in een pakjesconstuum voor op een paard en wagen. Ze kan de paarden niet in bedwang houden en deze lopen recht op Prins Valentijn af. Wanneer ze van de bok af wil stappen komt ze in zijn armen terecht. De volgende dag gaat Valentijn op zoek naar Kiki bij de Bijenkorf. Ze heeft zich verstopt op de wc en valt tegen hem uit dat hij nooit ergens zijn best voor heeft hoeven doen. Valentijn loopt boos weg en Kiki slaat zichzelf voor de kop van ellende. Valentijn heeft gehoord dat er een Zwarte Piet wordt gezocht bij de Bijenkorf. Volledig verkleed solliciteert hij voor deze baan en wordt aangenomen. Op deze manier probeert hij indruk te maken op Kiki maar deze negeert hem vrijwel volledig. Kiki heeft haar dag niet en wanneer de Zwarte Pier aanbiedt om haar naar huis te brengen accepteert ze dit aanbod. Ze belanden samen in bed. Wanneer Valentijn wakker wordt is hij bang dat Kiki erachter komt wie hij werkelijk is en gaat hij er vanuit haar dakraam over de daken vandoor. Kiki wordt ook wakker wanneer ze geluid buiten hoort en volgt hem over de daken. In de lift van het hotel waar hij verblijft haalt ze hem in en is ze erg boos omdat hij ervandoor is gegaan. Hij vertelt haar dat hij echt iets voor haar voelt en dat dat eigenlijk niet de bedoeling was. Wanneer hij haar wil vertellen wie hij werkelijk is zegt Kiki dat ze dit allang wist, maar dat ze gewoon wilde weten hoe ver hij zou gaan. Best wel ver dus. Ze spreken af om die avond samen iets te gaan doen. Op deze date komt Valentijn echter niet opdagen omdat hij nog even met wat vrienden iets is gaan drinken en dit nogal uit de hand is gelopen. Kiki heeft de hele avond zitten

wachten. De volgende dag komt Valentijn met een grote bos rozen naar de bijenkorf om zijn verontschuldiging aan te bieden, maar Kiki doet net alsof ze is vergeten dat ze eigenlijk iets hadden afgesproken. Ze zegt dat ze denkt dat zij niet de bedoeling zijn en gaat er vandoor. Valentijn gaat weer terug naar Londen maar wanneer het vliegtuig op wil stijgen dwingt hij het om te stoppen. Vervolgens gaat hij op een wit paard naar het huis van Kiki, om haar te laten weten dat het wél de bedoeling is.

Victor is de broer van Kiki. Hij en Kees staan op het punt om te gaan trouwen. Maar Kees lijkt hier een beetje moeite mee te hebben. Zijn moeder is net overleden en hij gedraagt zich een beetje vreemd. Wanneer het dan toch zover is loopt Kees weg van zijn eigen bruiloft. Hij gaat naar zijn werk, waar blijkt dat hij per ongeluk twee lijken heeft omgewisseld. Verslagen gaat hij naar de begraafplaats, waar hij Jan tegen komt. Deze geeft hem een preek over de liefde. Kees logeert een tijdje bij één van zijn vrienden om alles te laten bezinken en Victor is hier erg verdrietig over. Op Sinterklaasavond zit Kees naar de TV te kijken, waar hij Jan ziet, die gefilmd wordt in de woonkamer van Ted en Simone. Jan vertelt dat hij maar van één ding in zijn leven echt spijt heeft, en dat is dat hij zijn kind vroeger in de steek heeft gelaten. Kees realiseert zich dat Jan zijn vader is, en besluit hem te gaan zoeken. Wanneer hij naar buiten komt staat Victor daar. Ze omhelzen en zoenen elkaar en gaan samen op zoek naar Jan. Wanneer ze hem vinden omhelzen Jan en Kees elkaar. De film eindigt met de nu wel geslaagde bruiloft van Victor en Kees, waar iedereen aanwezig is en iedereen gelukkig is.

Samenvatting ALS JE VERLIEFD WORDT

Benjamin is rijk, maar niet echt gelukkig met zijn leven. Hij is getrouwd met een vrouw die alleen maar met haar uiterlijk bezig is, woont in een groot huis en is directeur van een groot havenbedrijf. Op een avond komt hij Patty tegen, die erge ruzie heeft met haar vriend. Hij wordt op slag verliefd op haar en biedt haar zijn jas aan. De volgende dag ziet hij haar op haar brommer over het terrein van zijn bedrijf rijden, en komt hij erachter dat zij hier werkt als kantinejuffrouw. Zij moet echter niets van hem hebben. Maar Benjamin is zo in de ban van Patty dat hij, om indruk op haar te kunnen maken, een andere persoonlijkheid creëert, Bennie. Benjamin geeft Bennie een baantje in zijn bedrijf en Patty is wel gecharmeerd van de ruwe Bennie. Wanneer hij haar mee uit vraagt stemt zij hier dan ook in toe. Wanneer Patty Bennie aan haar ouders voorstelt krijgen zij en haar moeder ruzie en gaat ze samenwonen met Bennie. Ze begint er een heel dubbelleven voor Benjamin. Door de week woont hij samen met Patty in een

appartementje in een achterbuurt, en in het weekend woont hij met zijn vrouw in zijn villa in Wassenaar. Benjamin merkt dat hij veel gelukkiger is wanneer hij bij Patty is. Patty wil graag haar eigen nachtclub openen, maar heeft hier geen geld voor. Ze wil extra diensten gaan draaien, maar Bennie heeft een beter idee. Hij gaat Benjamin ontvoeren, en losgeld vragen aan zijn vrouw. Zijn vrouw komt echter persoonlijk kijken, en komt er achter dat Benjamin en Bennie dezelfde persoon zijn. Ook Patty, die Bennie wil beletten om iets stoms te doen, komt hier achter. Wanneer ze na een tijdje over de schok heen is realiseert ze zich dat ze echt van Benjamin houdt, ook al heeft hij tegen haar gelogen, en ze maken het weer goed. Ze gaan bij de vrouw van Benjamin langs en hij geeft aan dat hij niets van haar wil hebben, als ze maar van hem gaat scheiden zodat hij en Patty nog lang en gelukkig kunnen leven.